

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล ๐-๗๗๒๗-๒๗๘๔

ที่ สฎ ๐๐๓๓.๐๐๑ / ๕๕๘

วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง อนุมัตินำข้อมูลเผยแพร่บนเว็บไซต์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี

เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตามที่กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ดำเนินการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๖ เพื่อพิจารณาเผยแพร่ผลงานวิชาการบนเว็บไซต์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๖ โดยพิจารณาผลงานวิชาการ เรื่องปัจจัยความรู้ด้านสุขภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง เขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด ตำบลคลองฉนวน อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี (English) Health literacy factors influencing on hypertension preventive behaviors among risk group with hypertension in Ban Huay Kruat Tambon health promoting Hospital, Klong Chanuan Subdistrict, Wang SA District, Suratthani Province. โดยนายกิตติวัตร บุญทอง ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ในการนี้ กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความประสงค์นำผลงานที่ผ่านการพิจารณาเผยแพร่บนเว็บไซต์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังรายละเอียดแนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

(นายวิสุทธิ สุขศรี)

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล

(นายจिरชาติ เรืองวัชรินทร์)

นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี

แบบฟอร์มการเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในสังกัด
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ชื่อหน่วยงาน : กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี

วัน/เดือน/ปี : ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖

หัวข้อ : การเผยแพร่ผลงานวิชาการบนเว็บไซต์ (Research)

รายละเอียดข้อมูล (โดยสรุปหรือเอกสารแนบ) :

เอกสารจำนวน ๑๓ หน้า

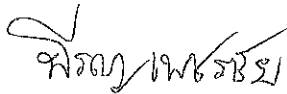
เรื่อง ปัจจัยความรอบรู้ด้านสุขภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง เขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด ตำบลคลองฉนวน อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(English) Health literacy factors influencing on hypertension preventive behaviors among risk group with hypertension in Ban Huay Kruat Tambon health promoting Hospital, Klong Chanuan Subdistrict, Wiang SA District, Suratthani Province.

Link ภายนอก: (ถ้ามี): [๕๕๑๘๑๐๒๕๖๖](#)

ผู้รับผิดชอบการให้ข้อมูล

ผู้อนุมัติรับรอง

(นางสาวพิชญ์ญา เพชรชัย)

(นายศรุตยา สุทธิรักษ์)

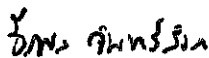
ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

วันที่ ๑๘ เดือน ตุลาคม ๒๕๖๖

วันที่ ๒๕ เดือน ตุลาคม ๒๕๖๖

ผู้รับผิดชอบการนำข้อมูลขึ้นเผยแพร่

(นายธีรพล จินทร์สังสา)

นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

วันที่ ๒๕ เดือน ตุลาคม ๒๕๖๖

ปัจจัยความรอบรู้ด้านสุขภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง
ของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง เขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด
ตำบลคลองฉนวน อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

Health literacy factors influencing on hypertension preventive behaviors among risk group with hypertension in
Ban Huay Kruat Tambon health promoting Hospital, Klong Chanuan Subdistrict, Wiang SA District,
Suratthani Province.

กิติวัตร บุญทอง

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด

Kitiwat Boonthong

Ban Huay Kruat Tambon Health Promoting Hospital

บทคัดย่อ

ที่มา: การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาโรคความดันโลหิตสูงในกลุ่มที่มีความเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง ข้อมูลความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) ของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูงสามารถนำไปพิจารณาใช้ในการกำหนดกลวิธีในการดำเนินงานให้ถูกต้องในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูงเพื่อแก้ปัญหาโรคความดันโลหิตสูงในชุมชนแบบยั่งยืนได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยความรอบรู้ด้านสุขภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง เขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด ตำบลคลองฉนวน อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ระเบียบวิธีวิจัย: เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Analytical Cross-sectional Descriptive Research)

กลุ่มตัวอย่างคือกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูงในเขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด

ตำบลคลองฉนวน อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 306 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและทดสอบหาความสัมพันธ์โดยใช้สถิติถดถอยพหุคูณเชิงเส้น

(Multiple Linear Regression Analysis)

ผลการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 66.01 มีอายุเฉลี่ย 48 ปี มีสถานภาพสมรสอยู่ ร้อยละ 74.83

จบระดับประถมศึกษา ร้อยละ 36.60 ส่วนใหญ่มีอาชีพ เกษตรกรรม ร้อยละ 43.14 มีความรอบรู้ด้านสุขภาพอยู่ใน

ระดับดี ร้อยละ 40.52 มีพฤติกรรมป้องกันโรคความดันโลหิตสูง ระดับปานกลาง ร้อยละ 59.47

ปัจจัยความรอบรู้ด้านสุขภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันโรคความดันโลหิตสูงของกลุ่มเสี่ยงโรคความดัน

โลหิตสูง พบว่ามีปัจจัยความรอบรู้ด้านสุขภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันโรคความดันโลหิตสูงของกลุ่มเสี่ยง

โรคความดันโลหิตสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ทักษะการจัดการตนเอง (p-value < 0.001, $\beta = 0.424$) ทักษะการ

สื่อสาร (p-value=0.001, β =0.196) และทักษะการรู้เท่าทันสื่อ (p-value=0.015, β =0.180) พฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง (Y) = 49.098 + 0.606 (ทักษะการจัดการตนเอง) + 0.197 (ทักษะการสื่อสาร) + 0.637 (ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ)

สรุปผล: ปัจจัยความรอบรู้ด้านสุขภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูงสามารถนำข้อมูลไปพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพเพื่อปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงเพื่อมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาโรคความดันโลหิตสูงในชุมชนได้

คำสำคัญ: ความรอบรู้ด้านสุขภาพ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด โรคความดันโลหิตสูง

Abstract

Background: Health behavior modification was guideline for solve problems in risk group with hypertension. Data of health literacy can be used to develop guidelines for enhancing health literacy to hypertension preventive behaviors of people in order to focus on solving hypertension disease in the community.

Objective: The purposes of study was to health literacy factors influencing on health behaviors among risk group with hypertension in Ban Huay Kruat Tambon Health Promoting Hospital, Klong chuan Subdistrict, Wiang Sa District, Suratthani Province.

Methods: This was analytical cross-sectional descriptive research. The samples were 306 selected by multi-stage sampling including proportional and simple random techniques. The research instrument was questionnaires consisting. The statistical analysis by descriptive statistics. Multiple linear regression analysis was applied to identify the factors.

Research results: The results showed that most of the samples were female 66.01%, average age 48 years, Marital status 74.83% ,Most of them were primary school 36.60% and 43.14% were engaged in agriculture. Most of them had good level of health literacy 40.52%. Most of them had middle level hypertension preventive behaviors 59.47%. Health literacy factors influencing on hypertension preventive behaviors among risk group with hypertension were self management (p-value < 0.001, $\beta = 0.424$), communication skill (p-value = 0.001, $\beta = 0.196$) and media literacy (p-value = 0.015, $\beta = 0.180$). Hypertension prevention behaviors (Y) = 49.098 + 0.606 (self management skill) + 0.197 (communication skill) + 0.637 (media literacy skill)

Conclusion: Health literacy factors influencing on hypertension preventive behaviors among risk group with hypertension. The results of this study can be used to develop guidelines for enhancing health literacy to hypertension preventive behaviors of people in order to focus on solving hypertension disease in the community.

Keywords: Health Literacy , Risk Group , Hypertension Disease , Preventive Behavior

บทนำ

โรคความดันโลหิตสูงเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่มีสาเหตุการเกิดโรคได้จากหลายปัจจัยแต่ปัจจัยหลักส่วนมากมีสาเหตุมาจากการมีพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่เหมาะสม การแก้ปัญหาโรคความดันโลหิตสูงที่ดีคือการป้องกันผู้ที่ไม่มีความเสี่ยงไม่ให้กลายเป็นผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคและป้องกันไม่ให้ผู้ที่มีความเสี่ยงกลายเป็นผู้ป่วย ซึ่งต้องใช้การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพในการแก้ปัญหา⁽¹⁾

สถานการณ์โรคความดันโลหิตสูงจังหวัดสุราษฎร์ธานี⁽²⁾ ในปี 2563–2565 มีอัตราป่วย 16.37, 16.72 และ 16.55 ตามลำดับ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากรายงานสถานการณ์โรคไม่ติดต่อเรื้อรังของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเวียงสระ⁽³⁾ พบว่า ปี 2563–2565 มีอัตราป่วย 17.12, 16.37, 16.92 ตามลำดับ และพื้นที่เขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีจำนวน 6 หมู่บ้าน ประชากร 6,125 คน ในปี 2566 มีผู้ที่เป็นกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง 1,304 คน ในปี 2563-2565 พบว่ามีผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงรายใหม่ 803.06, 820.77 และ 552.17 ต่อแสนประชากร ตามลำดับ มีอัตราป่วย 15.02, 14.88 และ 14.56 ตามลำดับ ในปี 2563-2565 มีอัตราตายเฉลี่ย 1.30 ต่อแสนประชากร⁽⁴⁾ สูงกว่าอัตราตายโรคความดันโลหิตสูงของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ค่าเฉลี่ย ในปี 2563-2565 ที่มีอัตราตายเฉลี่ย 0.67 จากข้อมูลดังกล่าวพบว่าในเขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวดมีแนวโน้มที่ผู้มีความเสี่ยงจากโรคความดันโลหิตสูงจะกลายเป็นกลุ่มป่วยเพิ่มขึ้น มีความรุนแรงของโรคเพิ่มขึ้นจนเป็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญที่ต้องดำเนินการแก้ไขต่อไป

ความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) เป็นเรื่องสำคัญ เป็นแนวทางสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ยั่งยืน เป็นการสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในระดับบุคคลในการธำรงรักษาสุขภาพตนเองให้ยั่งยืน ทำให้ประชาชนสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลด้านสุขภาพ คาดการณ์ความเสี่ยง และกำหนดเป้าประสงค์การดูแลสุขภาพของตนเองได้ อันจะก่อให้เกิดพฤติกรรมสุขภาพที่ยั่งยืนได้ต่อไป⁽⁵⁾ การศึกษาปัจจัยความรู้ด้านสุขภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมป้องกันโรคความดันโลหิตสูง เป็นเรื่องที่บุคลากรด้านสุขภาพทุกระดับที่จะเข้ามาดูแลปัญหาโรคความดันโลหิตสูงจำเป็นต้องศึกษาหาสาเหตุและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการตรงกับบริบทมากที่สุดสำหรับนำไปใช้ในการพิจารณาหาวิธีการดำเนินงานให้ถูกต้องในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูงให้มีประสิทธิภาพต่อไป⁽⁶⁾

จากข้อมูลดังกล่าวดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีแนวคิดที่จะศึกษาในเรื่อง ปัจจัยความรู้ด้านสุขภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง เขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด ตำบลคลองฉนวน อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานป้องกันโรคความดันโลหิตสูงสำหรับกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูงในพื้นที่ที่ทำวิจัยและพื้นที่อื่นๆที่มีบริบทใกล้เคียงกันต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ด้านสุขภาพของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง เขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด ตำบลคลองฉนวน อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมสุขภาพการป้องกันโรคของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง เขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด ตำบลคลองฉนวน อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง เขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด ตำบลคลองฉนวน อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประโยชน์

1. เพื่อทราบข้อมูลระดับความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมการป้องกันโรคของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง เขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด ตำบลคลองฉนวน อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. นำไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงในกลุ่มเสี่ยงในเขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด ตำบลคลองฉนวน อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และพื้นที่อื่นที่มีบริบทใกล้เคียงกันต่อไป

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Analytical Cross-sectional Descriptive Research)

ประชากร ศึกษาในกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูงเขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด ตำบลคลองฉนวน อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามทะเบียนกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง ปี 2566 จำนวน 1,304 คน

กลุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มตัวอย่างคำนวณตามสูตรของ Yamane⁽⁷⁾ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 306 คน

เกณฑ์การคัดเลือกเข้าศึกษา (Inclusion criteria)

1. อายุตั้งแต่ 20-59 ปี ทั้งเพศชายและหญิง
2. มีค่าความดันซิสโตลิกอยู่ระหว่าง 120-139 มิลลิเมตรปรอท และค่าไดแอสโตลิกอยู่ระหว่าง 80-99 มิลลิเมตรปรอท

3. อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด ตำบลคลองฉนวน อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในปี พ.ศ.2566

เกณฑ์การคัดออกจากการศึกษา (Exclusion criteria) กลุ่มตัวอย่างย้ายไปอาศัยนอกพื้นที่เขตรับผิดชอบ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด ตำบลคลองฉนวน อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ก่อนการวิจัยเสร็จสิ้น

เครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ประยุกต์ใช้จากแบบสอบถาม เรื่อง ปัจจัยความรอบรู้ด้านสุขภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง ของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง ตำบลท่าชัย อำเภอศรีสาขาน้อย จังหวัดสุโขทัย⁽⁸⁾

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC) เท่ากับ 1 ทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) 0.80

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูลให้กับกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการวิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล ระยะเวลาในการดำเนินการตั้งแต่ 1 พฤษภาคม 2566 ถึง 30 มิถุนายน 2566

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ สมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา แจกแจง จำนวน ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน และค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด
2. ระดับระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา แจกแจง จำนวน ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน และค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด
3. ระดับพฤติกรรมสุขภาพการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาแจกแจง จำนวน ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน และค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด
4. ปัจจัยความรอบรู้ด้านสุขภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงวิเคราะห์โดยใช้สถิติถดถอยพหุคูณเชิงเส้น (Multiple Linear Regression Analysis) ด้วยวิธีการคัดเลือกตัวแบบขั้นตอน (Stepwise) $Y = a + b_1x_1 + b_2x_2 + \dots + b_nx_n$ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เป็นเกณฑ์ในการยอมรับสมมติฐาน

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง ร้อยละ 66.01 เพศชาย ร้อยละ 33.99 มีอายุเฉลี่ย 48 ปี อายุสูงสุด 59 ปี อายุต่ำสุด 23 ปี สถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 74.83 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 36.60 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 26.47 อาชีพเกษตรกร ร้อยละ 43.14 รองลงมาคืออาชีพรับจ้าง ร้อยละ 31.04 มีรายได้เฉลี่ย 7,280.15 บาท/เดือน ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 5,000-10,000 บาทต่อเดือน

ส่วนที่ 2 ระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง เขตรับผิดชอบ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด ตำบลคลองฉนวน อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงมีระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพอยู่ในระดับดี ร้อยละ 40.52 รองลงมาคือมีความรอบรู้ด้านสุขภาพในระดับดีมาก ร้อยละ 28.11 และระดับพอใช้ ร้อยละ 24.18 ระดับน้อย ร้อยละ 7.19 ตามลำดับ มีคะแนนความรอบรู้ด้านสุขภาพเฉลี่ย 210.40 คะแนน (คะแนนเต็ม 287) คะแนนต่ำสุด 62 คะแนน คะแนนสูงสุด 272 คะแนน แสดงดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง เขตรับผิดชอบ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด ตำบลคลองฉนวน อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี (n = 306)

ระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับน้อย (น้อยกว่า 172 คะแนน)	22	7.19
ระดับพอใช้ (172-198 คะแนน)	74	24.18
ระดับดี (199-228 คะแนน)	124	40.52
ระดับดีมาก (229-คะแนนขึ้นไป)	86	28.11

(Mean = 210.40 SD = 30.21, Median = 214.0, Min = 62.0, Max = 272.0)

ระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจด้านสุขภาพถูกต้องส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 49.67 ระดับการเข้าถึงข้อมูลสุขภาพและบริการสุขภาพ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ร้อยละ 47.06 ระดับทักษะการสื่อสาร ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 43.14 ระดับทักษะการจัดการตนเอง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ร้อยละ 40.20 ระดับทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ร้อยละ 44.77 และระดับทักษะการตัดสินใจส่วนใหญ่อยู่ในระดับระดับดี ร้อยละ 40.47 แสดงดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพของกลุ่มเสี่ยง โรคความดันโลหิตสูงจำแนกรายด้าน เขตรับผิดชอบ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด ตำบลคลองฉนวน อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี (n = 306)

ความรอบรู้ด้านสุขภาพ	ระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพจำแนกรายด้าน			
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	น้อย
ความรู้ความเข้าใจด้านสุขภาพ	2.62	27.78	49.67	19.93
การเข้าถึงข้อมูลสุขภาพและบริการสุขภาพ	34.64	47.06	22.55	18.95
ทักษะการสื่อสาร	11.76	20.59	24.51	43.14
ทักษะการจัดการตนเอง	15.73	40.20	29.08	16.99
ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ	19.28	44.77	27.45	8.50
ทักษะการตัดสินใจ	14.71	40.47	25.54	19.28

ส่วนที่ 3 แสดงการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมสุขภาพการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงของกลุ่มเสี่ยง โรคความดันโลหิตสูง เขตรับผิดชอบ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด ตำบลคลองฉนวน อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ระดับพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 59.47 รองลงมา คือ ระดับน้อย ร้อยละ 31.05 และระดับสูง ร้อยละ 9.48 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงเฉลี่ย 83.03 คะแนน ต่ำสุด 40 คะแนน สูงสุด 115 แสดงดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มเสี่ยง โรคความดันโลหิตสูง เขตรับผิดชอบ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด ตำบลคลองฉนวน อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามระดับพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง (n = 306)

พฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง	จำนวน	ร้อยละ
ระดับสูง (100 คะแนนขึ้นไป)	29	9.48
ระดับปานกลาง (75-99 คะแนน)	182	59.47
ระดับน้อย (น้อยกว่า 75 คะแนน)	95	31.05

(Mean = 83.03, SD = 13.63, Median = 82.0, Min = 40.0, Max = 115.0)

ส่วนที่ 4 แสดงปัจจัยความรอบรู้ด้านสุขภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง เขตรับผิดชอบ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด ตำบลคลองฉนวน อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ปัจจัยความรอบรู้ด้านสุขภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง ทดสอบโดยใช้สถิติถดถอยพหุคูณเชิงเส้น (Multiple Linear Regression Analysis) ด้วยวิธีการคัดเลือกตัวแบบขั้นตอน (Stepwise)

$Y = a + b_1x_1 + b_2x_2 + \dots + b_nx_n$ พบว่า มีตัวแปรที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง ได้ทั้งหมด 3 ตัวแปร ได้แก่ ทักษะการจัดการตนเอง (p-value < 0.001, $\beta = 0.424$) ทักษะการสื่อสาร (p-value = 0.001, $\beta = 0.196$) และทักษะการรู้เท่าทันสื่อ (p-value = 0.015, $\beta = 0.180$) โดยสามารถร่วมกันทำนาย พฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง ได้ ร้อยละ 27.8 พฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง (Y) = 49,098 + 0.606 (ทักษะการจัดการตนเอง) + 0.197 (ทักษะการสื่อสาร) + 0.637 (ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ) แสดงดังตารางที่ 4

ตาราง 4 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง กลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง เขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด ตำบลคลองจนวน อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี (n = 306)

ตัวแปรพยากรณ์	b	Beta	T	p-value
ทักษะการจัดการตนเอง	0.606	0.424	5.759	<0.001
ทักษะการสื่อสาร	0.197	0.196	3.381	0.001
ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ	0.637	0.180	2.444	0.015

Constant (a) = 49.098 R Square = 0.278 ปรับ R Square = 0.269 F = 5.975 P = <0.05

สรุปและอภิปรายผล

กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง ส่วนใหญ่มีความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันโรคความดันสูงอยู่ในระดับดี ซึ่งหมายถึงเป็นผู้มีระดับความรู้ด้านสุขภาพดีเพียงพอ เมื่อแยกเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า การเข้าถึงข้อมูลสุขภาพและบริการสุขภาพอยู่ในระดับดี ทักษะการสื่อสารอยู่ในระดับไม่ดี ทักษะการจัดการตนเองอยู่ในระดับดี ทักษะการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับดี และทักษะการตัดสินใจอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มเสี่ยงมีความสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและเข้าใจข้อมูลพื้นฐานด้านสุขภาพดี สอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงของประชากรกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง ตำบลสำราญ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น⁽⁹⁾ ที่พบว่า ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพระดับดี และสอดคล้องกับการศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางสุขภาพและปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมสุขภาพในกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา⁽¹⁰⁾ ที่พบว่า การมีความรู้ความเข้าใจด้านสุขภาพกับพฤติกรรมของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูงในกลุ่มอายุ 15-59 ปีอยู่ในระดับสูงแต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ด้านสุขภาพของประชากรกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูงในจังหวัดอุทัยธานีและอ่างทอง⁽¹¹⁾ ที่พบว่ากลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง อายุ 20-59 ปี ที่มีความรู้อยู่ในระดับพอใช้ รวมถึงการศึกษาเรื่อง ความแตกานด้านสุขภาพในกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองหอย จังหวัดสระแก้ว⁽¹²⁾

ที่พบว่าในกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูงอายุ 35 ปีขึ้นไปในจังหวัดสระแก้ว มีความรู้อยู่ในระดับพอใช้เช่นกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มเสี่ยงมีความสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและเข้าใจข้อมูลพื้นฐานด้านสุขภาพที่อยู่ในระดับต่ำ

พฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจเกิดจากการบริโภคของประชาชนมีการเปลี่ยนแปลงไป และมีผงบปรุงรสรสชาติต่าง ๆ เข้ามามีอิทธิพลในการปรุงอาหารมากขึ้น รวมถึงประเพณีต่าง ๆ ในพื้นที่มีวัฒนธรรมการรับประทานอาหารตามฤดูกาล และเกิดการออกกำลังกายที่น้อยลงตามไปด้วย จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง เป็นประจำมากที่สุด คือ หลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารแกงหรือขนมที่ใส่กะทิ บ่อย(4-5วัน/สัปดาห์) ร้อยละ 53.27 รองลงมาได้แก่ หลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารที่มีไขมันสูง เช่น หมัก กุ้ง เนื้อสัตว์ติดมัน หอยนางรม นานๆ ครั้ง (3วัน/สัปดาห์) ร้อยละ 46.73 และ เลือกรับประทานผักที่มีกากใยสูง และผลไม้รสไม่หวานจัด บ่อย(4-5วัน/สัปดาห์) ร้อยละ 46.41 ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงน้อยที่สุด คือ เลือกรับประทานปลา และเนื้อสัตว์ไม่ติดมัน ไม่เคย(ไม่ปฏิบัติ)มีแค่ ร้อยละ 1.31 สอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง ความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง ตามหลัก 3อ. 2ส. ของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูงบ้านโสมง ตำบลบ้านนา อำเภอสามเงา จังหวัดตาก⁽¹³⁾ พบว่า กลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูงมีพฤติกรรมป้องกันโรคความดันโลหิตสูงไม่สม่ำเสมอร้อยละ 60.9 ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงของประชากรกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง ตำบลสำราญ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ที่พบว่า ประชากรกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูงมีพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงอยู่ในระดับไม่เหมาะสม

ปัจจัยความรอบรู้ด้านสุขภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง ได้แก่ ทักษะการจัดการตนเอง ทักษะการสื่อสาร และทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ ความรู้ความเข้าใจด้านสุขภาพ การเข้าถึงข้อมูลสุขภาพและบริการสุขภาพ และทักษะการตัดสินใจ

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง ได้ทั้งหมด 3 ตัวแปร ได้แก่ ทักษะการจัดการตนเอง ($p\text{-value} < 0.001, \beta = 0.424$) ทักษะการสื่อสาร ($p\text{-value} = 0.001, \beta = 0.196$) และทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ($p\text{-value} = 0.015, \beta = 0.180$) โดยสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงได้ร้อยละ 27.8

ทักษะการจัดการตนเอง มีผลทางบวกต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีทักษะการจัดการตนเอง รายชื่อมากที่สุด คือ มีข้อมูลด้านสุขภาพเกี่ยวข้องการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงเพียงพอที่จะดูแลสุขภาพตนเองเมื่อยามเจ็บป่วยได้ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 51.96 รองลงมาได้แก่ มีข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงเป็นองค์ประกอบ

จัดการสุขภาพตนเอง อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 50.65 และมีข้อมูลด้านสุขภาพเกี่ยวข้องการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการส่งเสริมและป้องกันการเจ็บป่วยของตนเองได้ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 50.01 ตามลำดับ อาจเนื่องมาจากทักษะการจัดการตนเองเป็นความสามารถในการกำหนดเป้าหมาย สามารถวางแผน และปฏิบัติตามแผน พร้อมทั้งมีการทบทวนวิธีการปฏิบัติตามเป้าหมายเพื่อนำมาปรับเปลี่ยนวิธีปฏิบัติตนให้ถูกต้อง เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญ ทำให้มีการปฏิบัติตามหลักพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงได้มากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง ปัจจัยความรู้ด้านสุขภาพที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น⁽¹⁴⁾ พบว่า ทักษะการจัดการตนเองมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงและสอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง ปัจจัยความรู้ด้านสุขภาพที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนจังหวัดบึงกาฬ⁽¹⁵⁾ พบว่า ทักษะการจัดการตนเองมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน

ทักษะการสื่อสาร มีผลทางบวกต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทักษะการสื่อสารรายข้อ มากที่สุด คือ สามารถอ่านเองหรือฟังคำแนะนำเกี่ยวข้องการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงจากบุคคลต่าง ๆ แล้ว พบว่าตนเองไม่ค่อยเข้าใจเนื้อหาที่บอกรายครั้งไหน อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 56.21 รองลงมาได้แก่ เล่าเรื่อง พูดคุย อ่าน หรือ เขียนข้อมูลเกี่ยวข้องการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง ให้ครอบครัว เพื่อนหรือผู้อื่นได้รู้ บอกรายครั้งไหน อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 52.94 และพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นให้บริการด้านสุขภาพ ระดับมาก ร้อยละ 52.62 ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างมีทักษะการสื่อสารที่เริ่มมาจากที่ตนเองเข้าใจเนื้อหาที่บอกรายครั้งไหน ๆ และอาจเนื่องมาจากทักษะการสื่อสารจะเป็นการทบทวนความเข้าใจของตนเองเพื่อสามารถช่วยอธิบายให้คนอื่นมีความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงที่ถูกต้องได้ สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องปัจจัยความรู้ด้านสุขภาพที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนจังหวัดบึงกาฬ ที่พบว่า ทักษะการสื่อสารมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน

ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ มีผลทางบวกต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทักษะการรู้เท่าทันสื่อ รายข้อ มากที่สุด คือ ฉันทักศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลด้านสุขภาพจากหลายแหล่งเพื่อยืนยันความเข้าใจที่ถูกต้องของตนเองก่อนที่จะบอกคนอื่นต่อ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 53.27 รองลงมาได้แก่ ฉันทักสอบถามหรือขอคำปรึกษาจากผู้รู้หรือผู้ให้บริการสุขภาพเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติในด้านสุขภาพนั้นก่อนที่จะทำตาม อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 51.96 และเมื่อมีข้อมูลด้านสุขภาพใหม่เข้ามาฉันจะตรวจสอบความถูกต้องของแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นก่อนที่จะตัดสินใจเชื่อหรือทำตาม อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 48.36 ตามลำดับ อาจเนื่องมาจากทักษะการรู้เท่าทันสื่อจะช่วยคัดสรรสื่อที่มีคุณภาพมีข้อเท็จจริงสามารถเชื่อถือได้ ทำให้ประชาชนสามารถเลือกและนำความรู้ที่ได้มาปฏิบัติพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงได้อย่างมีประสิทธิภาพ มากขึ้นสอดคล้องกับการศึกษาเรื่องปัจจัยความรู้ด้านสุขภาพที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนจังหวัดบึงกาฬ พบว่า ทักษะการรู้เท่าทันสื่อมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม

สุขภาพของประชาชน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องปัจจัยความรอบรู้ด้านสุขภาพที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ทักษะการรู้เท่าทันสื่อไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง

จริยธรรมการวิจัย

การวิจัยผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการศึกษาวิจัยในมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี (เลขที่STPHO2023-120) วันที่ 5 เมษายน 2566

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงอยู่ในระดับปานกลางในสัดส่วนที่มากที่สุด ดังนั้นหน่วยงานด้านสาธารณสุขและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องควรจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงในกลุ่มเสี่ยงเพื่อลดการเกิดโรคความดันโลหิตสูงรายใหม่ เช่น กิจกรรมการส่งเสริมภาวะโภชนาการ กิจกรรมการให้ความรู้ส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงและการส่งเสริมให้เกิดนโยบายสาธารณะในการลดการรับประทานอาหารรสเค็มจัดในพื้นที่

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการพัฒนาโปรแกรมการสร้างเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงเน้นในกลุ่มยังไม่ป่วย ได้แก่กลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูงและกลุ่มประชาชนทั่วไป โดยจัดให้เหมาะกับบริบทของชุมชน ออกแบบโปรแกรมให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายทั้งในเรื่องของอายุของกลุ่มเป้าหมายให้ความสำคัญกับเรื่องของสื่อสาธารณสุข การจัดบริการด้านสุขภาพแก่กลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิต ของครอบครัว เพื่อนๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในโปรแกรม

เอกสารอ้างอิง

- 1.สมาคมความดันโลหิตสูงแห่งประเทศไทย. (2562). แนวทางการรักษาโรคความดันโลหิตสูงในเวชปฏิบัติทั่วไป พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ: สมาคมความดันโลหิตสูงแห่งชาติ สำนักงาน.
- 2.สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2566).สถานะสุขภาพโรคไม่ติดต่อที่สำคัญ. (Online).เข้าถึงได้จาก <https://sni.hdc.moph.go.th/hdc/main/index.php> [2566, กุมภาพันธ์ 27]
- 3.โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเวียงสระ.(2565). รายงานสถานการณ์โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCD) ประจำปี 2565. สุราษฎร์ธานี.
- 4.โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านห้วยกรวด. (2566). ทะเบียนงานโรคความดันโลหิตสูง ประจำปี 2566. สุราษฎร์ธานี.

- 5.ขวัญเมือง แก้วคำเกิง. (2561). ความรอบรู้ด้านสุขภาพ เข้าถึง เข้าใจ และการนำไปใช้ (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง.
- 6.กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2564). กระบวนการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ, นนทบุรี: สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ.
- 7.วัลลภ รัฐนัตรานนท์. (2566). การหาขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย. (Online). เข้าถึงได้จาก <https://so04.tci-thaijo.org> [2566, มีนาคม 5].
- 8.จำนง นันทะกมล, ภัทรพล มากมี, เสน่ห์ แสงเงิน. (2565). ปัจจัยความรอบรู้ด้านสุขภาพที่มีผลต่อพฤติกรรม การป้องกันโรคความดันโลหิตสูงของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง ตำบลท่าชัย อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย. วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นอร์เทิร์น ฉบับที่ 3.
- 9.เทพไทย โชติชัย, เสาวลักษณ์ ศรีดาเกษ, กิรณา แต่อารักษ์, สายันท์ ปัญญาทรงและอ้อยทิพย์ บัวจันทร์. (2563). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง ของประชากรกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง ตำบลสำราญ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. ขอนแก่น: วารสารเครือข่าย วิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้, 45-56.
- 10.แจ่มจันทร์ วรรณปะเก และธนิดา ผาติเสนะ. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางสุขภาพและปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมสุขภาพในกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา, วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ, 176- 185.
- 11.วิราภรณ์ โพธิศิริ และขวัญเมือง แก้วคำเกิง รัชชนก ชุมทอง. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อความรอบรู้ด้านสุขภาพของ ประชากรกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูงในจังหวัดอุทัยธานีและ อ่างทอง, สาขา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 67-85.
- 12.ลักขณา เต็มศิริกุลชัย, ประสิทธิ์ ลีระพันธ์, ธราดล เก่งการพานิช และขวัญเมือง แก้วคำเกิง, นงลักษณ์แก้วทอง. (2557). ความแตกฉานด้านสุขภาพในกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูงโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านหนองหอย จังหวัดสระแก้ว, วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ, 30(1), 45-56.
- 13.สุพัตรา โพธิ์กาศ. (2562). ความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรม การป้องกันโรคความดันโลหิตสูงตามหลัก 3อ. 2ส ของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง บ้านโสมง ตำบลบ้านนา อำเภอสามเงา จังหวัดตาก, ตาก: โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโสมง.
- 14.ประไพจิตร ชุมแวงวาปี และกฤษกันทร สุวรรณพันธุ์ นริศรา แก้วบรรจกร. (2553). ปัจจัยความรอบรู้ทางสุขภาพ ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง ตำบลโคกสี อำเภอ เมือง จังหวัดขอนแก่น, วารสารสาธารณสุขและวิทยาศาสตร์สุขภาพ, 3(3),1-13
- 15.ภมร ธรรมและประกัน ไกรรัตน์. (2561). ความรอบรู้ด้านสุขภาพที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน จังหวัดบึงกาฬ, วารสารวิชาการ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ, 15(3), 71-82.